

Европейски икономически и социален комитет

TEN/477
Цифровият пазар като
двигател на растежа

Брюксел, 23 май 2012 г.

СТАНОВИЩЕ

на

Европейския икономически и социален комитет

относно

„Цифровият пазар като двигател на растежа“

(проучвателно становище)

Докладчик: г-жа **Laure Batut**

На 11 януари 2012 г. датското председателство на ЕС реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Цифровият пазар като двигател на растежа“
(проучвателно становище).

Специализирана секция „Транспорт, енергетика, инфраструктури, информационно общество“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 10 май 2012 г.

На 481-вата си пленарна сесия, проведена на 23 и 24 май 2012 г. (заседание от 23 май 2012 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 141 гласа „за“, 7 гласа „против“ и 5 гласа „въздържал се“.

*

* *

1. Въведение

- 1.1 Цифровата икономика променя коренно всички навици и засяга цялата социална и икономическа структура на нашите общества. Нейната сигурност и оперативна съвместимост са от първостепенно значение. Европейската програма в областта на цифровите технологии е една от водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“. Комитетът вече прие редица становища относно въздействието на цифровите технологии¹ върху нашите общества.
- 1.2 Съзнавайки сериозността на залога, датското председателство поиска от ЕИСК да установи какво още трябва да се направи, за да се превърнат тези технологии в двигател на растежа. Комитетът счита, че социалният и гражданският диалог следва да бъдат неразделна част от всички анализи относно цифровата икономика, както и от договореностите и партньорствата.

¹

Основни становища на ЕИСК по този въпрос: ОВ С 318 от 23.12.2006 г., стр. 20; ОВ С 157 от 25.5.1998 г., стр. 1; ОВ С 376 от 22.12.2011 г., стр. 62; ОВ С 143 от 22.05.2012 г., стр. 69; ОВ С 318 от 29.10.2011 г., стр. 99; ОВ С 318 от 29.10.2011 г., стр. 105; ОВ С 68 от 6.3.2012 г., стр. 28; ОВ С 248 от 25.8.2011 г., стр. 144; ОВ С 97 от 28.4.2004 г., стр. 21; ОВ С 175 от 27.7.2007 г., стр. 91; ОВ С 77 от 31.3.2009 г., стр. 60; ОВ С 175 от 28.7.2009 г., стр. 8; ОВ С 218 от 11.9.2009 г., стр. 36; ОВ С 277 от 17.11.2009 г., стр. 85; ОВ С 48 от 15.2.2011 г., стр. 72; ОВ С 54 от 19.2.2011 г., стр. 58; ОВ С 107 от 6.4.2011 г., стр. 44; ОВ С 107 от 6.4.2011 г., стр. 53; ОВ С 107 от 6.4.2011 г., стр. 58; ОВ С 376 от 22.12.2011 г., стр. 92; ОВ С 24 от 28.1.2012 г., стр. 40; ОВ С 318 от 29.10.2011 г., стр. 9; ОВ С 143 от 22.05.2012 г., стр. 120.

- 1.3 Пазарът сам по себе си² не може да бъде цел. Цифровите технологии трябва да бъдат средство в служба на икономиката, без да застрашават икономическите, социалните, човешките и културните достижения. Онлайн производството и търговията и развитието на цифровата икономика променят пазара на труда. ЕИСК **би желал да има по-голяма прозрачност, повече информация** за предприемачите и потребителите и **подходящи гаранции** за всички.
- 1.4 ЕС изостава от големите сили в разработването на концепции и в доставянето на интернет услуги (САЩ) и производството (Азия). Той трябва **спешно** да приложи на практика своята стратегия в областта на цифровите технологии и да промени подхода си, за да се справи с предизвикателствата в краткосрочен (като правата върху интелектуалната собственост) и дългосрочен план (застаряване на населението). Според ЕИСК приоритетите са: амбиция да се заложи на икономическата интелигентност, амбиция да се спомогне за появата на водещи европейски предприятия, амбиция техните ръководства и техните звена за НИРД да се установят в Съюза в полза на всички граждани, изграждане на доверие, повишаване на капацитета на всички, развитие на производителността и включване на цифровите технологии в стратегията за устойчив растеж.

Параграфите по-долу съдържат препоръките на ЕИСК:

2. **Насърчаване на растежа посредством цифровите технологии**
- 2.1 **Необходимите инфраструктури** трябва бързо да покрият цялата европейска територия, включително отвъдморските страни и територии³. Операторите трябва да осигурят **всеобщ достъп** за всички райони, дори за изолираните. ЕИСК счита, че Съобщението относно повишаване на доверието в цифровия единен пазар за електронната търговия и интернет услугите, COM(2011) 942, вероятно няма да бъде достатъчно.
- 2.2 **Достъпността на хардуера и софтуера за всички⁴ и обучението за тяхното ползване** са основни предпоставки. Една четвърт от населението е достигнало пенсионна възраст. Тази икономическа сила трябва да бъде оползотворена. Комитетът счита, че достъпността трябва да бъде сред приоритетите на програмата.

² [ОВ. С 175, 28.7.2009 г., стр. 43.](#)

³ [ОВ С 44, 11.2.2011 г., стр. 178.](#)

⁴ [ОВ С 318, 29.10.2011 г., стр. 9.](#)

- 2.3 **Информационните и комуникационните технологии (ИКТ)** следва да бъдат подчинени на норми, определени съвместно с индустрията, МСП и всички останали заинтересовани страни от гражданското общество⁵ с цел да се гарантира пълна оперативна съвместимост на свързаните с ИКТ приложения и услуги и да се осъществи политика за стандартизация на ИКТ, подкрепяща политиките на Съюза (Резолюция на Европейския парламент от 21.10.2010 г.⁶ (параграфи 69 и 72). ЕИСК счита, че е полезно да се окаже финансова подкрепа на МСП и заинтересованите страни, участващи в стандартизацията.
- 2.4 **Изграждането на връзки между европейските мрежи** трябва да бъде завършено, за да се разрасне цифровата икономика и да се увеличи предлагането на стоки и услуги (становище CESE 490/2012 – TEN/469).
- 2.5 Комитетът счита, че **оперативната съвместимост** на предлагането трябва да бъде организирана на равнище ЕС. **Стандартизацията** ще предостави на европейските заинтересовани страни достъп до нови пазари на международно равнище.
- 2.6 Комитетът вече се обявява в подкрепа на **неутрално и отворено интернет пространство**⁷.
- 2.7 Вътрешният пазар трябва да предложи **всички възможни гаранции** за използване, за да бъде оползотворен потенциалът на търсенето чрез използването на **отворен и свободен софтуер**.
- 2.8 ЕИСК подкрепя разработването на общи стандарти за интерфейсите.
- 2.9 ЕИСК счита, че е абсолютно необходимо да се постигне успешно **административно сътрудничество** между държавите членки, както и да се въведат трансгранични услуги за електронно управление, които могат да бъдат улеснени чрез всеобщо използване на Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП). Това трябва да стане в рамките на европейско многостранно управление⁸.
- 2.10 **Интернет търговията налага хармонизиране на националните ставки на ДДС.** ЕИСК счита, че ще бъде от реална полза както за предприятията, така и за гражданите, ако тази хармонизация не бъде използвана като претекст ставките да бъдат хармонизирани към по-високи стойности.

5 [ОВ С 376, 22.12.2011 г., стр. 69.](#)

6 [ОВ С 70 Е, 8.3.2012 г., стр. 56-57.](#)

7 [ОВ С 24, 28.1.2012 г., стр. 139.](#)

8 [ОВ С 376, 22.12.2011 г., стр. 92.](#)

- 2.11 Операторите и гражданите следва да могат **лесно да намират пълната информация** за своите права, за да могат да извършват напълно спокойно своите трансгранични транзакции.
- 2.12 Според Комитета **представителите на гражданското общество трябва да вземат участие** (вж. стратегията „Европа 2020“, „Заинтересовани страни и гражданското общество“) в изграждането на европейската цифрова икономика и да бъдат канени да участват в договорености и партньорства. Заради специфичния си характер тя се разпространява в цялото общество. Всеки проект би трябвало да включва цифров и социален аспект.
- 2.13 Цифровите технологии благоприятстват икономика на услугите, която може да доведе до **деиндустриализация** и дори до ликвидиране на работни места в Европа. ЕИСК счита, че в процеса на търсене на нови пазари би следвало да се създаде връзка между технологичните иновации и изработването (конструирането) в Европа. Начинаещите предприятия в сектора на ИКТ сектора трябва да са в състояние да реализират своя потенциал за бърз растеж. ЕИСК счита за належащо да се зададе въпросът защо условията не благоприятстват появата на големи европейски доставчици на достъп, на големи европейски сайтове за продажби, които да са известни в цял свят.
- 2.14 **Обучението и ученето** през целия живот помагат на работниците да запазят работните си места. Цифровите технологии могат да улеснят този процес, особено за жителите на изолираните райони или на районите в уязвима ситуация. Обучението в използване на цифрови технологии е необходимо за всички.
- 2.15 До 2015 г. 95 % от **работните места** ще изискват **умения**, свързани с интернет. Комитетът би искал предприетите мерки да предотвратят евентуални негативни последици за трудовия сектор, като например:
- работници, подложени на натиска на кратки срокове и на почти „полицейско“ наблюдение;
 - нископлатена дистанционна работа, при която се заобикалят синдикатите в качеството им на посредници в социалните конфликти и която е в ущърб както на работниците, така и на колективните права.

Според ЕИСК в цифровата икономика – както във всеки друг сектор – трябва да има място само за достоен труд, тъй като той позволява увеличаване на световното търсене.

3. **Постигане на растеж чрез доверие в цифровата икономика**

3.1 **Основни права**

3.1.1 Комитетът иска правата и сигурността на гражданите да бъдат гарантирани, без да се ограничава тяхната свобода. През 2012 г. в Европа ще бъде разгледана цялостна стратегия за **сигурността на интернет пространството**. Създаването на Европейски център по киберпрестъпността през 2013 г. ще бъде особено важно. **ЕИСК би искал ЕС най-накрая да способства за появата на мощна европейска интернет търсачка от типа на Google.**

3.1.2 Комитетът подготвя съобщение относно защитата на личните данни, която е област от основно значение (COM(2012) 10 final). Той вече се обяви в подкрепа на правото „да бъдеш забравен“⁹ (заличаване на данните) и на правата на интернет потребителите, особено на най-младите и на най-уязвимите групи. Комитетът би искал предложението на Комисията да бъде прието във възможно най-кратък срок и да бъдат отразени направените от него коментари, независимо от вече проявената съпротива от страна на чуждестранните доставчици на интернет услуги в ЕС.

3.1.3 ЕИСК очаква от Съюза да създаде благоприятни условия за иновациите и да **защитава своите собствени творчески продукти**. Европейският патент е спешно необходим и е добра възможност за единния цифров пазар.

3.2 **Развитие на електронната търговия**

3.2.1 Трябва да бъдат премахнати пречките пред **предлагането на търговски стоки**, както и ограниченията пред достъпа на търговците и потребителите до конкурентни цени (http://ec.europa.eu/consumers/consumer_research/editions/cms6_en.htm).

3.2.2 Комитетът счита, че **оперативната съвместимост** на предлагането трябва да бъде организирана на равнище ЕС. **Стандартизацията** ще предостави на европейските заинтересовани страни достъп до нови пазари на международно равнище.

3.2.3 **ЕИСК счита, че е спешно необходимо да се намери решение на проблемите при закупуването на продукти онлайн, като се премахне дискриминацията** въз основа на националност или място на пребиваване и се създадат условия за равни права на достъп за всички.

⁹ [ОВ С 143 от 22.05.2012 г., стр. 120.](#)

3.2.4 На ползвателите следва да бъде осигурен лесен достъп до информация за техните права (COM(2011) 794 final) и за възможностите да се защитят. Налага се необходимостта от **създаване на онлайн звена за обслужване на едно гише**. Комитетът¹⁰ приветства изразеното от Комисията мнение, че тази система не трябва да лишава нито потребителите, нито търговците от правото им да поискат обезщетение по съдебен път. Комисията следва да включи интелигентните интерфейси, напр. BATNA (Best Alternative to a Negotiated Agreement – Най-добра алтернатива на договорено споразумение), в своята Директива 2000/31/ЕК, за да поддържа актуалността на своите законови разпоредби от „първо поколение“. За да се увеличи търсенето онлайн, е важно на потребителите да се осигурят възможности за успешно разрешаване на конфликтите¹¹, които възникват при търговските отношения. Ползвателите трябва да получават **ясна и леснодостъпна информация за своите права**. Трябва да бъдат обхванати всички видове онлайн спорове.

3.2.5 ЕИСК счита, че европейските правни текстове трябва да гарантират, че гражданите могат да имат същото **доверие** в цифровия пазар, както в собствената си страна. За да могат да действат информирани, потребителите се нуждаят от информация за възможностите на пазара. За тази цел би могло да бъде разпространено и **ръководство за цифровите технологии в услуга на потребителите**.

В светлината на проекта на Директива 2011/942 ЕИСК призовава органите на Съюза да предприемат инициативи по отношение на:

- информацията за операторите на онлайн услуги и защитата на интернет потребителите;
- неподходящи системи за плащане и доставка;
- борбата срещу твърде големия брой злоупотреби.

3.2.6 Способи, като:

- защитеният електронен подпис;
- електронното вписване на часа и датата на изготвяне на документи;
- оперативната съвместимост на системите за електронен подпис;
- взаимното признаване на сертификационните органи (Secure Signature Creation Device, SSCD — устройство за създаване на защитени електронни подписи), съчетано с акредитирането на доставчици на услуги за електронно сертифициране;
- системата за сътрудничество в областта на защитата на потребителите и хармонизацията на средствата за правна защита (Директива 2011/83/ЕС и документ COM(2012) 100 final);

¹⁰ [ОВ С 162, 25.6.2008 г., стр. 1.](#)

¹¹ Становище на ЕИСК „Предложение за регламент на Европейския парламент и Съвета за онлайн решаване на потребителски спорове (Регламент за ОРС за потребители)“, все още непубликувано в ОВ.

- докладът относно прилагането на Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 година за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите;
- регламентът за сътрудничество в областта на защита на потребителите,

трябва като цяло да създадат доверие сред заинтересованите страни.

3.2.7 ЕИСК запазва позицията си в подкрепа на **колективните действия за постигане на ефективно компенсирание** на щетите в случай на нарушение на колективни права. Това ще допълни съществуващата закрила посредством средства за правна защита – както алтернативни, така и съдебни¹² (вж. Директива 98/27/ЕК от 19 май 1998 г.). Трябва да се осигурят условия на лоялна конкуренция на вътрешния пазар (преамбюл на ДФЕС, алинея 4. Принципът на правото на ефективна правна защита е основно право, залегнало в Европейската харта на основните права (чл. 47).

3.2.8 Комитетът приветства съобщението на Комисията относно **европейско право за продажбите**¹³. Потребителите се нуждаят от правна сигурност. ЕИСК изразява задоволство от факта, че Комисията е приела неговото предложение за „втори режим“, въпреки че би предпочел два отделни текста (един за B2B и един за B2C).

3.2.9 **Комитетът очаква с интерес обявената от Комисията Европейска програма за потребителите COM(2011) 777 final/2**, в която ще бъде направена оценка на въздействието на цифровата революция върху поведението на потребителите. Необходима е общоевропейска рамка за електронното идентифициране, удостоверяване и подпис, за да се удвои обемът на електронната търговия и тя да се превърне в двигател на растежа (COM(2011) 942 final).

3.3 Гарантиране на сигурността на търговията

3.3.1 С оглед на **борбата срещу пиратството и фалшифицирането** митническият проект „FISCUS“¹⁴ има за цел въвеждането на онлайн проверки в целия ЕС. Според ЕИСК трябва да бъде увеличен потенциалът на митниците по отношение на персонала и извършваните проверки. Европейската обсерватория за фалшифицирането и пиратството би могла да бъде по-добре профилирана и да □ бъдат предоставени инструменти, които да съответстват на мащаба на икономическите и свързаните с обществената сигурност предизвикателства.

¹² [ОВ С 162, 25.6.2008 г., стр. 1.](#)

¹³ Становище ЕИСК „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно общо европейско право за продажбите“ и „Съобщение от Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Общо европейско договорно право за улесняване на трансграничните сделки на единния пазар“, още непубликувано в ОВ.

¹⁴ ОВ С 143 от 22.05.2012 г., стр. 48.

- 3.3.2 Законовите разпоредби трябва да помагат на администрацията да разследва подозрителни финансови потоци в интернет. На митниците може да бъде възложена задачата да защитават европейското културно и нематериално наследство; следва също така да се засили тяхната роля за подпомагането на МСП посредством бази данни, като например базата данни за достъп до пазари, бюрото за помощ при износ (Export Helpdesk) или единния виртуален портал за информация.
- 3.4 **Комитетът би искал** на гражданите да бъде осигурена **харта на управлението и прозрачността**. Той смята за неотложно изготвянето на правила относно електронната търговия, включващи електронните и мобилните плащания.
- 3.4.1 ЕИСК счита, че сигурността на новите цифрови средства за плащане трябва да бъде гарантирана чрез обществени стандарти. Към момента само частните оператори създават и контролират техните стандарти и тяхната оперативна съвместимост. ЕИСК счита за неблагоприятна ситуация, при която трета страна би имала възможността да контролира всяка европейска финансова транзакция.
4. **Развитие на продуктивността и приобщаващия растеж**
- 4.1 **Условия, благоприятстващи растежа**
- 4.1.1 Цифровият пазар **се нуждае от европейско управление**, което да е справедливо и да спазва правата на гражданите. След 2015 г. звеното за обслужване на едно гише за стоки и услуги следва да оказва помощ на заинтересованите страни от европейската икономика. Предприятията от цифровия сектор трябва да спазват принципите на корпоративната социална отговорност и гражданския диалог.
- 4.1.2 Единният цифров пазар остава раздробен на отделни национални пазари. **Едно единно законодателство** би дало възможност на икономическите участници да реализират икономии от мащаба. ЕИСК счита, че Комисията би трябвало да осигури взаимодействие между дейностите на своите дирекции, за да изгради мощното лидерство, необходимо за развитието на цифровите технологии в целия Съюз и за наваксване на изоставането. ЕС трябва спешно да създаде европейски еквивалент на Силиконовата долина, където да се съсредоточат мозъци и публично/частни капитали, които са в състояние да се впуснат в печеливши съвместни предприятия.
- 4.1.3 Комитетът припомня становището си относно електронното приобщаване, в което посочва как да се реши проблемът с неравенството по отношение на достъпа до цифрови технологии; той би искал Съюзът да признае достъпа до инфраструктура и приложения като основно право и да превърне **цифровите технологии** в инструмент за приобщаване.

4.2 **Предприятия, извършващи „цифрова“ дейност в подкрепа на растежа**

- 4.2.1 Цифровата икономика трябва да се стреми към бърз растеж на БВП, по-конкретно чрез финансиране на нововъзникващи предприятия. Едно нововъзникващо американско предприятие днес е с капитал от 75 млрд. евро. **Насърчаването на иновациите** минава през икономически модели, основаващи се на растежа, и повишава онлайн предлагането.
- 4.2.2 Приемането на нови услуги от страна на пазара зависи от **капацитета на МСП** да поемат ангажимент по отношение на цифровите технологии¹⁵ и да бъдат оперативни съвместими. За тази цел те трябва да получат помощ за своите конкретни проекти. **ЕИСК отправя искане към председателството да направи равностойка** на следните мерки:
- изграждането на партньорство между публичните власти на всяка държава членка и главните участници в сектора на ИКТ;
 - използването на сумата от 300 милиона евро, отпусната на предприятията, които разработват инфраструктури за енергоспестяване, както и съответните интелигентни технологии.
- 4.2.3 **Електронни плащания с карта и мобилни плащания:** Европа следва да запази в тези области лидерската си позиция, каквато има по отношение на картите с чип, които доведоха до значително намаляване на измамите.
- 4.2.4 Проектът SEPA (Single Euro Payments Area – Единна зона за плащания в евро, ЕЗПЕ), регламент от февруари 2012 г., който предвижда до 1 февруари 2014 г. националните кредитни преводи и директни дебити да бъдат заменени с техния европейски еквивалент), излага в детайли основните инструменти за плащане. Според ЕИСК комисионите между отделните банки и между държавите членки следва да бъдат хармонизирани. Конкуренцията не трябва да възпрепятства иновациите, нито да води до допълнителни разходи за потребителя.
- 4.2.5 ЕИСК счита, че е необходима подходяща рамка, която да помага на МСП да навлизат на цифровия пазар както на останалите пазари.
- 4.2.6 а) Във вътрешен план:
- 4.2.6.1 ЕИСК препоръчва **обхватът на цифровата икономика** да бъде определен на европейско равнище и да бъде включен в счетоводни стандарти. В този обхват биха могли да бъдат включени цифровите и подлежащите на цифровизация стоки, както и стоките, които се нуждаят от цифровизация.

¹⁵ [ОВ С 80, 3.4.2002 г., стр. 67.](#)

- 4.2.6.2 Комитетът счита, че предприятията следва да **включат цифровите си активи** в своите оценки.
- 4.2.6.3 Реалното въздействие на сектора на ИКТ върху предприятията и националното богатство следва да се измерва на базата на критерии, определени на европейско равнище.
- 4.2.6.4 **Създаването на статут на европейско частно предприятие** (2008 г.)¹⁶ (законодателно предложение COM(2008) 396 final) ще позволи на МСП да се развиват, като улесни тяхната трансгранична търговска дейност.
- 4.2.7 б) Във външен план:
- 4.2.7.1 Насърчаващата промишлена среда е от полза за икономиката, основаваща се на знанието. Тя улеснява инвестициите, трансграничната употреба на ИКТ и цифровата дейност. **МСП обаче страдат най-вече от правна и техническа фрагментираност**, от липса на прозрачност и от методи за доставка, които често не са адаптирани.
- 4.2.7.2 Успешните модели като DiSCwise на ГД „Енергетика и транспорт“ или Плана за действие в областта на логистиката на превоза на товари биха могли да вдъхновят и други предприятия да създават работни места и да генерират растеж (интелигентен транспорт).
- 4.2.7.3 **Глобализация:** За да запази конкурентоспособността на своите продукти с голяма добавена стойност, ЕС има нужда от създаването на консорциуми за износ, **кълъстери** в подкрепа на научноизследователската и развойната дейност, които да се ползват с признание в държавите членки и да създават благоприятни условия за интернационализацията на МСП (http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=4968).
- 4.2.8 **Изчисленията в облак** могат да помогнат на МСП¹⁷, ако реално се гарантира сигурност на данните, която е сериозно предизвикателство за големите доставчици на онлайн услуги и за интернет доставчиците. Европейската комисия следва да наблегне на изчисленията в облак в полза на МСП и да подпомогне техния достъп (обучения, финансиране).

¹⁶ [ОВ С 125, 27.5.2002 г., стр. 100.](#)

¹⁷ [ОВ С 24, 28.1.2012 г., стр. 40.](#)

4.2.9 Съюзът следва да обърне по-голямо внимание на информирането на МСП за възможностите да получават **финансиране**, както и да популяризира идеята за **облигации за финансиране на проекти („project bonds“)**¹⁸.

4.2.9.1.1 ЕИСК препоръчва да се улесни **инвестирането на рисков капитал** в полза на изследователите и иновационните предприятия (COM(2011) 702 final – „Малък бизнес, голям свят“).

4.2.10 Комитетът препоръчва да се изготви ръководство за достъп на предприятията до трансграничната цифрова икономика.

4.3 **Интелектуална собственост**

4.3.1 Според ЕИСК е жизненоважно Съюзът да защитава творческата дейност, която е гарант на неговото бъдеще във вътрешен и външен план. Трябва да бъде запазено **изключението за културата**, тъй като е част от европейското многообразие. Подготвяните мерки за защита не трябва да я застрашават в интерес на американските творчески продукти.

4.3.2 Във вътрешен план: член 118 от ДФЕС гарантира защитата на правата върху интелектуалната собственост в Съюза; 27-те държави членки обаче контролират по различен начин ползването на интернет.

4.3.3 Във външен план: Съюзът преразглежда политиката за прилагане на правата върху интелектуалната собственост (ПИС) в трети страни, за да включи в нея концепцията за реципрочност и многостранни преговори, както в случая с АСТА (АСТА – Търговско споразумение за борба с фалшификациите, отделно от СТО, подписано от Комисията и 22 държави членки през януари 2012 г.).

4.3.4 Комитетът **гласува становище относно ПИС**, в което препоръчва да към тях не се прилага чисто икономически и финансов подход¹⁹.

4.3.4.1 С оглед на бъдещото законодателно предложение на Комисията (2012 г.) Комитетът подчертава необходимостта от консултиране на организациите, представляващи въпросните права и интереси²⁰. Той акцентира върху прозрачността и контрола на органите за управление на авторските и сродните права. Комитетът счита, че таксата за копиране за лично ползване е несправедлива, тъй като това копиране е неразривна част от честното използване (fair use). Трябва да се прави разлика между граждани, които теглят съдържание от интернет за свое лично ползване, и лица, които организират

¹⁸ [ОВ С 143 от 22.05.2012 г., стр. 116](#) и [ОВ С 143 от 22.05.2012 г., стр. 134](#).

¹⁹ [ОВ С 68, 6.3.2012 г., стр. 28](#).

²⁰ Вж. бележката под линия от предишната страница.

печеливша дейност чрез фалшифициране в голям мащаб. Културните индустрии не трябва да се превръщат в машина за пари, а глобалната мрежа – в инструмент за приватизиране на културата и знанието.

- 4.3.4.2 Европейският парламент получи европейска петиция с над 2 милиона подписа (сайтът AVAAZ.org), призоваваща за защита на свободното и отворено интернет пространство, и отказа да ратифицира АСТА. Важно е да се отбележи, че Китай, Русия, Бразилия и Индия, от които идват голям брой фалшифицирани продукти, не са сред страните, подписали АСТА.

Комитетът остава с впечатлението, че мнението му по въпроса за международното споразумение „АСТА“²¹ не е било чуто. Той предлага, в случай че споразумението АСТА бъде приложено, Комисията да следи за защитата на свободата на гражданите и тяхната възможност да творят.

- 4.3.5 **ЕИСК счита²², че за предотвратяване отклонението на „цифровите“ търговски потоци и дъмпингът, и защита на авторските права**, създаването на Европейски кодекс на авторското право може да премахне съмненията по отношение на приложимото данъчно законодателство.

4.4 **Публичен сектор**

- 4.4.1 Сигурността на **обществените поръчки**, които възлизат на 20 % от БВП, също трябва да бъде гарантирана.

- 4.4.2 ЕИСК счита за необходимо **публичните администрации** да станат бързо достъпни онлайн, като се гарантира сигурността на електронното идентифициране и електронните подписи за всички – частни лица, администрация, предприятия, обществени поръчки.

- 4.4.3 **По отношение на публичния сектор** държавите членки извършват „взаимна оценка“ с Комисията относно изпълнението на Директивата за услугите. Комитетът препоръчва да се направи оценка на **Директивата за услугите** от гледна точка на възможностите, които се създават за единния цифров пазар.

- 4.4.3.1 ЕИСК изразява увереност, че вътрешният цифров пазар може да развие публичното предлагане благодарение на правната сигурност и технологията: икономии, постигнати чрез решения за интелигентни публични услуги, могат да улеснят трансграничните обществени поръчки.

21 [ОВ С 24, 28.1.2012 г., стр. 139.](#)

22 [ОВ С 143 от 22.05.2012 г., стр. 69.](#)

- 4.4.4 Преразглеждането от страна на Комисията на Директивата²³ относно **повторната употреба на информацията в обществения сектор** може да улесни работата на предприятията и частните лица (вж. становище TEN/478 – в процес на изготвяне).
5. **Превръщане на цифровите технологии в двигател на устойчивия растеж**
- 5.1 Създаването на устойчива и висококонкурентна социална пазарна икономика в Съюза минава през творчеството и иновациите. Цифровите технологии са средство, но и ценност, която не се свежда само до търговски стойности.
- 5.2 Комитетът счита, че липсва специфична стратегия, имаща за цел да гарантира **„устойчивия“ характер** на единния цифров пазар.
- 5.3 Необходимо е да се направят проучвания, за да се измери въглеродният отпечатък на разрастващите се предприятия на цифровия пазар. Комитетът смята, че интелигентните технологии могат да оптимизират потреблението на енергия в световен мащаб и също така да способстват за намаляването на емисиите на CO₂.
- 5.4 Цифровото оборудване трябва да бъде без въглеродни емисии; **в Европа третирането на отпадъци** от системи за обработка на информация (с възстановяване на редки метали) е **значим потенциален пазар** и би предотвратило замърсяването в трети страни.
- 5.5 Комитетът отправя искане към председателството в рамките на 2012 г. – Европейската година на активния живот на възрастните – да бъде изведен на преден план продуктивният характер на цифровите технологии за управление на медицинските и социалните грижи, особено в случай на застаряване на населението: поддържане на активността чрез намаляване на натоварването и, в общ план, комуникация, борба срещу изолацията, телемедицина, роботика, гарантиране на сигурността на хората. Всички тези области предоставят възможности от гледна точка на пазара и създаването на нови форми на заетост и растеж.

23

Становище на ЕИСК (все още непубликувано в ОВ) „Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/98/ЕО относно повторната употреба на информацията в обществения сектор“.

- 5.6 Необходимо е да бъдат завършени **космическите проекти**, за да може Съюзът да интегрира своя цифров пазар. За тази цел трябва да бъдат отпуснати необходимите средства. ЕИСК изразява съжаление, че програмата „Галилео“ и нейната глобална навигационна спътникова система (ГНСС) все още не функционират, при все че американският модел GPS се използва в цяла Европа и в цял свят²⁴.

Брюксел, 23 май 2012 г.

Председател
на
Европейския икономически и социален
комитет

Staffan Nilsson

²⁴ Становище на ЕИСК относно „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изграждане и експлоатация на европейските системи за спътникова навигация“ (все още непубликувано в ОВ).